

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

รหัสวิชา/ทักษะ ท๓๒๑๐๒

ชื่อวิชา ภาษาไทย

ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระ/ทักษะ ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ หลักภาษาไทย เรื่อง คำสุภาพ

จำนวน ๒ ชั่วโมง

กลุ่มนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

วันที่สอน.....

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

๒. ตัวชี้วัด

๑. แต่งประโยคและบอกความหมายของประโยค
๒. ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
๓. เลือกใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์/อิเล็กทรอนิกส์

๓. สาระ/เนื้อหา

เป็นคำที่ชาววังในยุครัตนโกสินทร์ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นเพื่อให้ถ้อยคำมีความละมุนละไมตามวิสัยชาววัง ใช้ในการกราบบังคมทูลพระกรุณา ไม่ให้มีคำหยาบ หรือคำที่ไม่น่าฟังเจือปน ต่อมาก็ได้แพร่หลายออกมายังนอกวัง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักคำสุภาพ (K)
๒. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกความหมายของคำสุภาพได้ถูกต้อง (P)
๓. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำคำสุภาพไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (A)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ซื่อสัตย์ สุจริต
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- อยู่อย่างพอเพียง
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- รักความเป็นไทย

คุณธรรม ๕ ประการ (โรงเรียนคุณธรรม)

- ความพอเพียง
- ความกตัญญู
- ความซื่อสัตย์
- ความรับผิดชอบ
- อุทิศการณคุณธรรม

มีจิตสาธารณะ

๖. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นสร้างความสนใจ

๑. นักเรียนหยิบบัตรคำที่ครูติดไว้ใต้โต๊ะของตนเอง จากนั้นนักเรียนแต่ละคนลองอ่านคำศัพท์ที่ได้รับว่าอ่านได้หรือไม่ หากใครอ่านไม่ได้ ให้ถามเพื่อนที่สามารถอ่านได้ เมื่อนักเรียนทุกคนสามารถอ่านคำศัพท์ได้แล้ว ครูถามคำถามนักเรียนว่า *เคยได้ยินคำเหล่านี้ไหม *คำศัพท์ที่ได้เป็นชื่อของสิ่งใด *คำศัพท์ที่ได้หมายถึงอะไร (คำตอบที่นักเรียนตอบครูจะยังไม่เฉลย)

คำสุภาพ	ความหมาย

๒. นักเรียนนำคำที่ตนเองได้ไปติดบนกระดาน

ขั้นสอน

ขั้นสำรวจค้นหา

๓. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๓ คน โดยแบ่งเด็กเป็น เก่ง กลาง อ่อน ให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน แต่ละกลุ่มช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์ที่ครูกำหนดให้

กลุ่มที่ ๑ หมวดเรียกชื่ออาหารต่าง ๆ

ปลามัจฉะ	เยื่อเคย	ขนมเส้น	ขนมทองฟู	ขนมบัวสาว
ขนมใส่ไส้	ขนมทราย	นารีจำศีล	จรกาลงสรง	ไข่ล้าเกา

กลุ่มที่ ๒ หมวดสัตว์ต่าง ๆ

ปลาใบไม้	กระปือ	โค	ปลาหาง	รากดิน	ซัลลูกา, ซัลลูกะ
สุกร	สุนัข	วิหาร์	มุสิกะ	วานร	ปลายาว
หอยนางรม	จิตรจุล				

กลุ่มที่ ๓ หมวดผลไม้ต่าง ๆ

กล้วยเปลือกบาง,	กล้วยกระ	ฟักเหลือง	ผลอุลิต	ผักมุลละมั่ง	ผลอัมพรา
-----------------	----------	-----------	---------	--------------	----------

กลุ่มที่ ๔ หมวดพืชผักต่าง ๆ

ผักทอดยอด ผักรุ่มนอน ผักสามหาว ดอกสลิด ถั่วพะาะ ฟักเหลือง
ปลีกกล้วย พริกเม็ดเล็ก ผักไถ่ มะเขือเผา

ขั้นอภิปรายและสรุป

๔. เมื่อนักเรียนได้ความหมายของคำศัพท์ที่ครูกำหนดให้แล้ว ให้นักเรียนบอกว่าคำศัพท์ที่ได้อยู่ในหมวดคำศัพท์ใด (พืชผัก ผลไม้ สัตว์ ชื่ออาหาร)

๕. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ทำไมต้องมีคำสุภาพ

ขั้นสรุป

ขั้นขยายความรู้

๕. นักเรียนนำเสนอความหมายของคำสุภาพ หน้าชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นประเมิน

๖. นักเรียนเล่นเกม โดมิโนคำสุภาพ

๗. สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. พจนานุกรม

๒. โดมิโนคำสุภาพ

๘. การวัดผลและประเมินผล

จุดประสงค์การประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
นักเรียนรู้จักคำสุภาพ(K)	สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	๑๒ - ๑๕ ดี ๘ - ๑๑ พอใช้
นักเรียนบอกความหมายของคำสุภาพได้ถูกต้อง(P)	นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน	แบบประเมินการนำเสนอรายงาน	ต่ำกว่า ๘ ปรับปรุง
นักเรียนสามารถนำคำสุภาพไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (A)	นักเรียนเล่นเกมโดมิโนคำสุภาพ	แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	

ลงชื่อ

ครูผู้สอน

(นางสาวจุฑามาศ ลีลาวัฒนพานิชย์)

ตำแหน่ง ครู คศ.๑

๙. ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้แล้วมีความเห็นดังนี้

๙.๑ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

ดีมาก ดี พอใช้ ต้องปรับปรุง

๙.๒ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้นำเอากระบวนการเรียนรู้

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้กระบวนการสอนได้อย่างเหมาะสม

ที่ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

๙.๓ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

นำไปใช้สอนได้ ควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้

๙.๔ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....
.....

ลงชื่อ

(นางสาวจุฑามาศ ลีลาวัฒนพานิชย์)

ตำแหน่ง ครู คศ.๑

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๑๐. ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการโรงเรียน

อนุญาตให้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ได้

ไม่อนุญาต เนื่องจาก.....

.....

ลงชื่อ

(นายวรพล ชูสีจันทร์)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนนครราชสีมาปัญญานุกูล

จังหวัดนครราชสีมา

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ) ครูผู้สอน
(นางสาวจุฑามาศ ลีลาวัฒนพาณิชย์)
...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วใส่คะแนนการปฏิบัติ หรือการแสดงพฤติกรรมลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	ชื่อ-สกุลนักเรียน	รายการประเมิน					รวม คะแนน	แปล คุณภาพ
		ความมีวินัย	ความมีน้ำใจต่อเพื่อน และยกย่องผู้อื่น	การรับผิดชอบต่อ หน้าที่	การแสดงความ เห็น	การตรงต่อเวลา		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางสาวจุฑามาศ ลีลาวัฒน์พานิชย์)
ตำแหน่ง ครู คศ.๑

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วใส่คะแนนการปฏิบัติหรือการแสดงพฤติกรรมลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	ชื่อ-สกุลนักเรียน	ห้อง	รายการประเมิน					รวมคะแนน	แปลคุณภาพ
			ดีเยี่ยม (5)	ดีมาก (4)	พอใช้ (3)	ต้องปรับปรุง (2)	ไม่ประเมิน		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางสาวจุฑามาศ ลีลาวัฒนพานิชย์)
ตำแหน่ง ครู คศ.๑

รายละเอียดเกณฑ์การประเมินคุณสมบัติอันพึงประสงค์และพฤติกรรมระหว่างเรียน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
ซื่อสัตย์ สุจริต	มีความซื่อสัตย์ พยายามเรียนรู้ด้วยตนเอง	มีความซื่อสัตย์ พยายามเรียนรู้ด้วยตนเอง แอบดูเพื่อนบางครั้ง	ไม่มีความซื่อสัตย์ คอยดูของเพื่อนตลอดเวลา
มีวินัย	ทำงานเป็นระเบียบ ส่งงานตรงตามกำหนด	ทำงานเป็นระเบียบ ส่งงานไม่ตรงตามกำหนด	ทำงานไม่เป็นระเบียบ และไม่ส่งงาน
ใฝ่เรียนรู้	ตั้งใจเรียนรู้ และตั้งใจทำงานที่ครูมอบหมายให้	ตั้งใจเรียนรู้ แต่ไม่ตั้งใจทำงาน และไม่สนใจคำถามจากครู	ไม่ตั้งใจเรียนรู้ ไม่ตั้งใจทำงาน และไม่สนใจคำถามจากครู
อยู่อย่างพอเพียง	ใช้ทรัพยากรในการเรียนอย่างคุ้มค่า เช่น กระดาษ ดินสอ ยางลบ	ใช้ทรัพยากรในการเรียนไม่คุ้มค่า เช่น เหลาดินสอบ่อย ละบ่อย จนเกินไป	ใช้ทรัพยากรในการเรียนไม่คุ้มค่า เช่น ชอบฉีกกระดาษ ทำผิดแล้วทิ้งงานนั้น ขอกระดาษใหม่
มุ่งมั่นในการทำงาน	ร่วมมือในการทำงานกับเพื่อนเป็นอย่างดี	ร่วมมือในการทำงานกับเพื่อนบ้าง บางครั้ง	ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานกับเพื่อน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13 - 15	ดี
13 - 10	พอใช้
10 ลงมา	ปรับปรุง

สรุปความรู้ คำสุภาพ

คำสุภาพ เป็นคำที่ชาววังในยุครัตนโกสินทร์ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นเพื่อให้ถ้อยคำมีความละมุนละไมตามวิสัยชาววัง ใช้ในการกราบบังคมทูลพระกรุณา ไม่ให้มีคำหยาบ หรือคำที่ไม่น่าฟังเจือปน ต่อมาก็ได้แพร่หลายออกมายังนอกวัง

ตำราหลักภาษาไทยของพระยาอุปกิตศิลปสาร ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ของคำสุภาพ ว่า "คำที่มีคำ ว่า อ้าย อี ชี เยี้ยว ประสมอยู่ ให้เปลี่ยนเป็นคำสุภาพ เช่น อีกาเป็นกาหรือนกกา อีเลิ้งเป็นนางเลิ้ง มีดอีโต้เป็นมีดโต้ หอยอีรมเป็นหอยนางรม ขนมหู้หนูเป็นขนมทราย ชี้กลากเป็นโรคกลาก ชี้เรื้อนเป็นโรคเรื้อน ดอกสลิดเป็นดอกขจร ปลาช่อนเป็นปลาหาง ปลาสลิดเป็นปลาใบไม้ ไช้เยี้ยวมาเป็นไช้สำเภาก ล้วยไช้เป็นกล้วยกระหรือกล้วยเปลือกบาง ผักบุงเป็นผักทอดยอด" (ราชบัณฑิตยสภา, ๒๕๕๖)

หลายคำนำภาษาบาลี สันสกฤต หรือเขมรมาใช้แทน เช่น สุนัข สุกร วิหาร โค กระบือ ปัจจุบันเรายังคงใช้คำสุภาพอยู่เป็นบางคำ เช่น โค กระบือ สุนัข สุกร นางเลิ้ง นางรม ดอกขจร ส่วนคำสุภาพอื่นๆ คงมีอยู่แต่ในตำราเรียนเท่านั้น

นอกจากนี้ ลักษณะของคำสุภาพ จะต้องเป็นคำที่ผวนกลับแล้วไม่ลามก หรือไม่มีคำลามกในนั้น

คำเหล่านั้นก็เช่น ช่างสึดอ เห็นควรด้วย หัวปลี ตึกแปด บางชีหน ถ่วงอก สี่หน ที่ห้า ที่หก เจ็ดอย่าง คนป่วย

ท่านก็ให้แก้เป็น ช่างนรการ เห็นสมควร ปลีกกล้วย อาคารแปด บางชีโพน ถั่วเพาะ สี่ครั้ง ครบห้า ครบหก เจ็ดประการ ผู้ป่วย ส่วน "ตากแดด" ท่านให้ใช้ว่า "ผึ่งแดด"